

3.3

Exemples de complementació i concreció del **currículum de Religió Catòlica** de l'etapa de **BATXILLERAT** (components del Bloc 1)

OBJECTIUS DE L'ETAPA de BATXILLERAT	COMPETÈNCIES
<p>El batxillerat ha de contribuir a desenvolupar en els i les alumnes les capacitats que els permetin:</p> <p>a) Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global, i adquirir una consciència cívica responsable, inspirada pels valors de la Constitució espanyola i pels drets humans, que fomenti la coresponsabilitat en la construcció d'una societat justa i equitativa.</p> <p>b) Consolidar una maduresa personal i social que els permeti actuar de forma responsable i autònoma i desenvolupar el seu esperit crític. Preveure i resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials.</p> <p>c) Fomentar la igualtat efectiva de drets i oportunitats entre homes i dones, analitzar i valorar críticament les desigualtats existents i impulsar la igualtat real i la no-discriminació de les persones amb discapacitat.</p> <p>d) Afermar els hàbits de lectura, estudi i disciplina, com a condicions necessàries per a l'eficaz aprofitament de l'aprenentatge, i com a mitjà de desenvolupament personal.</p> <p>e) Dominar, tant en l'expressió oral com en l'escrita, la llengua catalana i la llengua castellana.</p> <p>f) Expressar-se amb fluïdesa i correcció en una o més llengües estrangeres.</p> <p>g) Utilitzar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació.</p> <p>h) Conèixer i valorar críticament les realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seva evolució. Participar de forma solidària en el desenvolupament i la millora del seu entorn social.</p> <p>i) Accedir als coneixements científics i tecnològics fonamentals i dominar les habilitats bàsiques pròpies de la modalitat elegida.</p> <p>j) Comprendre els elements i procediments fonamentals de la recerca i dels mètodes científics. Conèixer i valorar de forma crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida, així com afermar la sensibilitat i el respecte pel medi ambient.</p> <p>k) Afermar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, treball en equip, confiança en un mateix i sentit crític.</p> <p>l) Desenvolupar la sensibilitat artística i literària, així com el criteri estètic, com a fonts de formació i enriquiment cultural.</p> <p>m) Utilitzar l'educació física i l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social.</p> <p>n) Afermar actituds de respecte i prevenció en l'àmbit de la seguretat viària. A</p> <p style="text-align: right;"><i>(LOE, 33)</i></p> <p><i>NOTA. Els aprenentatges realitzats a la classe de Religió ajudaran a assolir, sobretot, els objectius destacats en negreta.</i></p>	<p>Les competències clau del currículum són les següents:</p> <p>h) Comunicació lingüística.</p> <p>i) Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</p> <p>j) Competència digital.</p> <p>k) Aprendre a aprendre.</p> <p>l) Competències socials i cíviques.</p> <p>m) Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</p> <p>n) Consciència i expressions culturals.</p> <p><i>(Conèixer el caràcter i l'abast de cada una de les competències clau tal com estan descrites en l'Annex I de l'Ordre ECD/65/2015, BOE 20-01-2015).</i></p>

Complementació i concreció del **CURRÍCULUM DE RELIGIÓ** (BATXILLERAT)
(Resolució de 13 de febrer de 2015, Annex – BOE 24-02-2015)

PRIMER CURS

Bloc 1. Antropologia cristiana

CONTINGUTS D'ENSENYAMENT

L'home, un ésser religiós que cerca formes de donar sentit a la vida. Expressions històriques relatives al sentit religiós.

El misteri de la persona humana. El fonament de la seva dignitat.

Significat de l'expressió bíblica «L'home va ser creat a imatge de Déu».

La dignitat de la persona humana segons les tradicions religioses més importants, i en particular segons la tradició de l'Església Catòlica.

Diverses actituds davant el fet religiós en la societat actual.

Els atemptats més greus a la dignitat de la persona humana en les circumstàncies actuals de la humanitat, i les reaccions que aquests atemptats provoquen en els organismes internacionals.

La importància de reconèixer eficaçment la igual dignitat de tots els éssers humans, sense discriminar ningú per cap motiu.

IMPORTANT. En la programació del treball a l'aula, els corresponents *objectius didàctics* expressaran la seva aportació a la consecució dels **objectius de l'etapa** i l'adquisició de les **competències clau**.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Reconèixer i acceptar la necessitat de sentit en la persona humana.
2. Comparar manifestacions històriques que permetin desvelar, des de sempre, el sentit religiós de l'ésser humà.
3. Donar raó de l'origen diví de la dignitat humana segons el relat bíblic i la tradició de l'Església Catòlica.
4. Identificar i comparar diverses respostes de sentit en el moment actual.

ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE EVALUABLES

- 1.1 Reflexiona sobre esdeveniments reflectits en els mitjans de comunicació i emet judicis de valor sobre la necessitat de sentit.
  - 2.1 Identifica i diferencia les respostes que les diverses religions han donat a les necessitats de transcendència dels éssers humans.
  - 3.1 Descobreix la incapacitat de les lleis civils per a fonamentar la dignitat humana, a partir d'imatges que mostren realitats d'injustícia en el nostre món, i compara aquesta situació amb textos eclesials que relacionen la dignitat de l'ésser humà amb la seva condició de criatura de Déu.
  - 3.2 Cerca i obté dades estadístiques, i les analitza amb vista a treure'n conclusions i descobrir-hi comportaments de joves que defensen la dignitat de l'ésser humà o bé atempten contra ella.
  - 4.1 Qualifica les respostes de sentit ofertes per l'ateisme, l'agnosticisme o el laïcisme, i les compara amb la proposta de salvació que ofereixen les diverses religions.

Bloc 2. Doctrina social de l'Església	
CONTINGUTS D'ENSENYAMENT	
<p>Origen i evolució de la doctrina social de l'Església Catòlica. Principis fonamentals de la doctrina social de l'Església.</p>	
CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE EVALUABLES
<p>1. Conèixer i valorar el context en què van néixer els ensenyaments de la doctrina social de l'Església.</p> <p>2. Considerar la dignitat humana com a clau per a la convivència justa entre els homes, diferenciant-la dels reconeixements dels Estats mitjançant les lleis.</p> <p>3. Conèixer i aplicar els principis fonamentals de la doctrina social de l'Església en els diversos contextos.</p>	<p>1.1 Identifica els problemes socials més rellevants de finals del segle XIX; n'estudia l'evolució fins avui i analitza les respostes de la doctrina social de l'Església a aquests problemes.</p> <p>2.1 Elabora una definició personal dels termes «legal», «ètic» i «moral». Explica en públic les diferències entre aquestes tres expressions amb l'ajut de mitjans audiovisuals.</p> <p>3.1 Comprèn i defineix amb expressions pròpies el significat del bé comú, el destí universal dels béns i la subsidiarietat. Aplica aquests principis a situacions concretes justificant el pensament social de l'Església.</p>

Bloc 3. Relació entre la raó, la ciència i la fe	
CONTINGUTS D'ENSENYAMENT	
<p>Formes de coneixement amb les quals l'ésser humà ha descobert la realitat i la veritat al llarg de la història. Recorregut històric de les relacions entre la ciència i la fe. Vincle indispensable entre ciència i ètica.</p>	
CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE EVALUABLES
<p>1. Conèixer i distingir els diferents mètodes emprats per la persona per al coneixement de la veritat.</p> <p>2. Conèixer i acceptar amb respecte els moments històrics de conflicte entre la ciència i la fe, sabent donar raons justificades de l'actuació de l'Església.</p>	<p>1.1 Identifica els diferents mètodes per accedir al coneixement de la veritat en la filosofia, la ciència i la tècnica. Distingeix els aspectes de la realitat que poden ser coneguts utilitzant cada un dels mètodes.</p> <p>2.1 Reconeix amb sorpresa i s'esforça per comprendre l'origen diví del cosmos i descobreix que no provenen del caos o del atzar.</p> <p>2.2 S'informa amb rigor i debat amb respecte sobre els conflictes amb Galileo, Servet, etc. Escriu la seva opinió i justifica raonadament les causes i les conseqüències d'aquests conflictes.</p>

<p>3. Ser conscient de la necessitat de relació entre ciència i ètica perquè existeixi un veritable progrés de la humanitat.</p>	<p>3.1 Aprèn, accepta i respecta que el criteri ètic neix del reconeixement de la dignitat humana. 3.2 Analitza casos i debat de manera raonada les conseqüències que deriven d'un ús de la ciència sense referències ètiques.</p>
--	--

<p>Bloc 4. L'Església generadora de cultura al llarg de la història</p>	
<p>CONTINGUTS D'ENSENYAMENT</p>	
<p>Significat del terme «cultura» i de les seves dimensions. La vida monacal, font de cultura.</p>	
<p>CRITERIS D'AVUACIÓ</p>	<p>ESTÀNDARDS D'APRENTATGE EVALUABLES</p>
<p>1. Conèixer i comparar diferents accepcions del terme «cultura».</p> <p>2. Ser conscient que la persona és generadora de cultura.</p> <p>3. Adonar-se del canvi que el monacat va introduir en la configuració del temps i del treball.</p>	<p>1.1 Estudia, analitza i defineix el concepte de cultura en diferents èpoques, i el contrasta amb el caràcter antropològic dels ensenyaments de l'Església Catòlica.</p> <p>2.1 Identifica els elements propis de les diverses cultures i elabora un material audiovisual que permeti comparar-les críticament.</p> <p>3.1 Coneix i respecta el trets essencials de la vida monàstica. Identifica la seva influència en l'organització social i en la vida laboral.</p> <p>3.2 Valora el treball dels monjos per conservar l'art i la cultura grecolatina, i elabora un recurs audiovisual que presenti una síntesi de l'estudi realitzat.</p>

<p>MÈTODES PEDAGÒGICS I DIDÀCTICS</p>
<p>DISSENYAR els mètodes pedagògics més adients a partir de les propostes fetes en la darrera part de la Introducció del currículum de Religió (veure pàgines 12-13) i en les orientacions metodològiques relatives al treball per competències (pàgines 15-16).</p>

* * * * *

SEGON CURS

Bloc 1. Antropologia cristiana

CONTINGUTS D'ENSENYAMENT

La identitat de l'ésser humà.

El món actual i la qüestió bioètica.

Els atemptats més greus contra la vida humana. La posició de l'Església Catòlica i les respostes dels organismes internacionals i de la legislació vigent en el nostre país.

Institucions socials i institucions eclesials creades per al servei directe a la vida humana.

IMPORTANT. En la programació del treball a l'aula, els corresponents *objectius didàctics* expressaran la seva aportació a la consecució dels **objectius de l'etapa** i l'adquisició de les **competències clau**.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Reconèixer i valora el caràcter sexual de la persona i la seva importància en la construcció de la seva identitat i en la convivència.

2. Comprendre i respectar els principis fonamentals de l'Església Catòlica pel que fa a la vida humana.

3. Conèixer els drets fonamentals relatius a la vida humana.

ESTÀNDARDS D'APRENTATGE EVALUABLES

1.1 Comprèn i respecta el significat de l'afirmació del relat bíblic «Déu els creà, home i dona».

2.1 Coneix i explica els problemes plantejats a la bioètica relacionats amb l'origen, el desenvolupament i el final de la vida dels éssers humans.

2.2 Sap donar raons per a la defensa de la posició cristiana davant situacions reals o suposades que són presentades a l'aula.

3.1 Manifesta seguretat i dona respostes convincentes davant situacions conflictives referents a la vida humana des del punt de vista ètic.

Bloc 2. Doctrina social de l'Església

CONTINGUTS D'ENSENYAMENT

La persona, la vida, el treball, les relacions internacionals i l'economia a la llum de la doctrina social de l'Església.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Reconèixer i apreciar el valor que la doctrina social de l'Església atorga a la persona i a la vida.

2. Deducir les conseqüències que la doctrina social de l'Església implica en la manera de concebre el treball, les relacions internacionals i l'economia.

ESTÀNDARDS D'APRENTATGE EVALUABLES

1.1 Descobreix, valora i justifica el sentit humanitzador del treball.

2.1 Proposa projectes o solucions que es podrien dur a la pràctica en les polítiques nacionals o internacionals per fer un món més humà.

Bloc 3. Relació entre la raó, la ciència i la fe	
CONTINGUTS D'ENSENYAMENT	
Aportacions dels investigadors cristians a la ciència i la tècnica en el context actual	
CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE EVALUABLES
1. Reconèixer el valor social de les aportacions realitzades per investigadors cristians.	1.1 Selecciona, estudia i exposa la biografia d'un investigador cristià ressaltant les seves aportacions en l'àmbit de la ciència i la tècnica.

Bloc 4. L'Església generadora de cultura al llarg de la història	
CONTINGUTS D'ENSENYAMENT	
L'acció evangelitzadora de l'Església i la promoció dels drets humans. L'expressió de la fe genera bellesa a través de l'art.	
CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE EVALUABLES
1. Reconèixer els esforços que l'Església ha realitzat al llarg dels segles perquè la dignitat de l'ésser humà i els seus drets siguin respectats. 2. Comprendre que algunes creacions culturals són expressió de la fe cristiana.	1.1 Cita i explica situacions històriques en les quals l'Església ha defensat amb coratge la persona humana, i justifica l'elecció d'aquestes situacions. 2.1 Selecciona obres d'art, investiga sobre l'autor i descobreix el seu sentit religiós. Confecciona un recurs creatiu que faciliti el coneixement d'aquests artistes.

MÈTODES PEDAGÒGICS I DIDÀCTICS
<p>DISSENYAR els mètodes pedagògics més adients a partir de les propostes fetes en la darrera part de la Introducció del currículum de Religió (veure pàgines 12-13) i en les orientacions metodològiques relatives al treball per competències (pàgines 15-16).</p>

* * * * *

ANNEX

DOCUMENTACIÓ UTILITZADA

A part de l'Acord entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu de 1979 i dels nous currículums de l'assignatura de Religió Catòlica, ens hem limitat a recordar les dues lleis orgàniques vigents que es refereixen al dret a la formació religiosa i moral en les escoles (LODE i LOE) i les disposicions legals que tenen el caràcter de *norma bàsica*.

- *Acord entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu sobre Ensenyament i Assumptes Culturals*, de 3 de gener de 1979.
http://www.vatican.va/roman_curia/secretariat_state/archivio/documents/rc_seg-st_19790103_santa-sede-spagna_sp.html
- *Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del Dret a l'Educació (LODE)*.
<http://www.boe.es/boe/dias/1985/07/04/pdfs/A21015-21022.pdf>
- *Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE)*, modificada per la *Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa (LOMCE)*.
LOE: http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2006/05/16/pdfs/A01294-01341.pdf
LOMCE: http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2013/12/10/pdfs/BOE-A-2013-12886-C.pdf
- *Reial Decret 126/2014, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària*.
<http://www.boe.es/boe/dias/2014/03/01/pdfs/BOE-A-2014-2222.pdf>
- *Reial Decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableixen els currículums bàsics de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat*.
<http://www.boe.es/boe/dias/2015/01/03/pdfs/BOE-A-2015-37.pdf>
- *Ordre ECD/65/2015 de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'Educació Primària, l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat*.
http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2015/01/29/pdfs/BOE-A-2015-738-C.pdf
- *Currículums de l'assignatura de Religió Catòlica (BOE del 24 de febrer de 2015)*.
EP i ESO: <http://www.boe.es/boe/dias/2015/02/24/pdfs/BOE-A-2015-1849.pdf>
Batxillerat: <http://www.boe.es/boe/dias/2015/02/24/pdfs/BOE-A-2015-1850.pdf>

NOTA IMPORTANT

És habitual que les editorials especialitzades en l'elaboració de recursos pedagògics i didàctics posin a disposició de les escoles i famílies algunes publicacions que desenvolupen els currículums de les diverses assignatures, de totes les etapes educatives.

Els professors i professores de Religió Catòlica fareu bé d'analitzar amb cura els *llibres de text* de Religió Catòlica que les diverses editorials hagin publicat i comprovar que responen a la finalitat i el caràcter de les classes de Religió; convé assegurar que els nous llibres de text tenen degudament en compte les orientacions i els criteris d'actuació exposats en aquest document.